

Mest beperkende factor bij groei na 2015

Geesje Rotgers

Op 5 maart kwamen zo'n twintig VAB-leden bijeen voor de flashbijeenkomst Mestbeleid en Kringloopwijzer. Belangrijkste vraag was wat er gaat gebeuren met het mestoverschot als in 2015 de dierrechten in de varkens- en pluimveehouderij en het quotum in de melkveehouderij wegvallen. Zuivelbedrijven schetsen scenario's van groei van de rundveestapels, ook melkveehouders denken erover om de stal dan vol te zetten. Maar of dit werkelijk tot de mogelijkheden behoort, uitgaande van het mestbeleid voor de jaren 2014-2017, is zeer de vraag, meent Wiebren van Stralen, beleidsmedewerker bij landbouworganisatie LTO.

Het mestbeleid voor de aankomende periode (2014 tot en met 2017) heeft door de wisselingen op de post van staatssecretaris (Bleker, Verdaas, Dijksma) zeker driekwart jaar vertraging opgelopen. De politiek moet nu haast maken, want op 1 januari 2014 gaat het Vijfde Actieprogramma Mest in. De onderhandelingen daarvoor moeten nog beginnen en ook moet dit Nederlandse programma nog met Brussel worden afgestemd. Een van de belangrijkste

onderhandelingspunten met Brussel is de derogatie voor de aankomende vier jaar. Op 6 maart debatteerde de Tweede Kamer over de nieuwe mestwetgeving. De nieuwe mestwet wordt op zijn vroegst in juli naar de Tweede Kamer gestuurd.

Fosfaatplafond

In 2002 werd 173 miljoen kilo fosfaat geproduceerd in Nederland. Dit is het referentiejaar voor het huidige mestproductieplafond. Tot en met 2010 overschreed Nederland dit plafond, maar in 2011 doken we er met 170 miljoen kilo fosfaat onder en het voorlopige cijfer voor 2012 staat op 168 miljoen kilo. Hiervan komt 91 miljoen kilo uit de rundveehouderij, 39 miljoen kilo uit de varkenshouderij en 27 miljoen kilo uit de pluimveehouderij en de rest uit de overige sectoren. "Het gaat de goede kant op", stelt Wiebren van Stralen. De vraag is of het productieplafond verdwijnt binnen het aankomende actieprogramma mest. Het gaat hier dus om een productie, ongeacht mestverwerking en/of export. Als het productieplafond blijft bestaan, geeft dat weinig extra ontwikkelingsruimte

voor bedrijven, ook al vervallen de dier- en productierechten. Wel kan de fosfaatproductie nog worden verminderd door de P-benutting in met name de varkenshouderij te verbeteren. Hiertoe wordt dit voorjaar een PVV-verordening van kracht.

Hiskia Begeman, adviseur mestbeleid bij de Dienst Regelingen, durft nog niet vooruit te kijken op het Vijfde Actieprogramma Mest. "De politiek is aan zet, de Dienst Regelingen voert slechts uit. Het kan meerdere kanten opgaan."

P-reductie via voerspoor

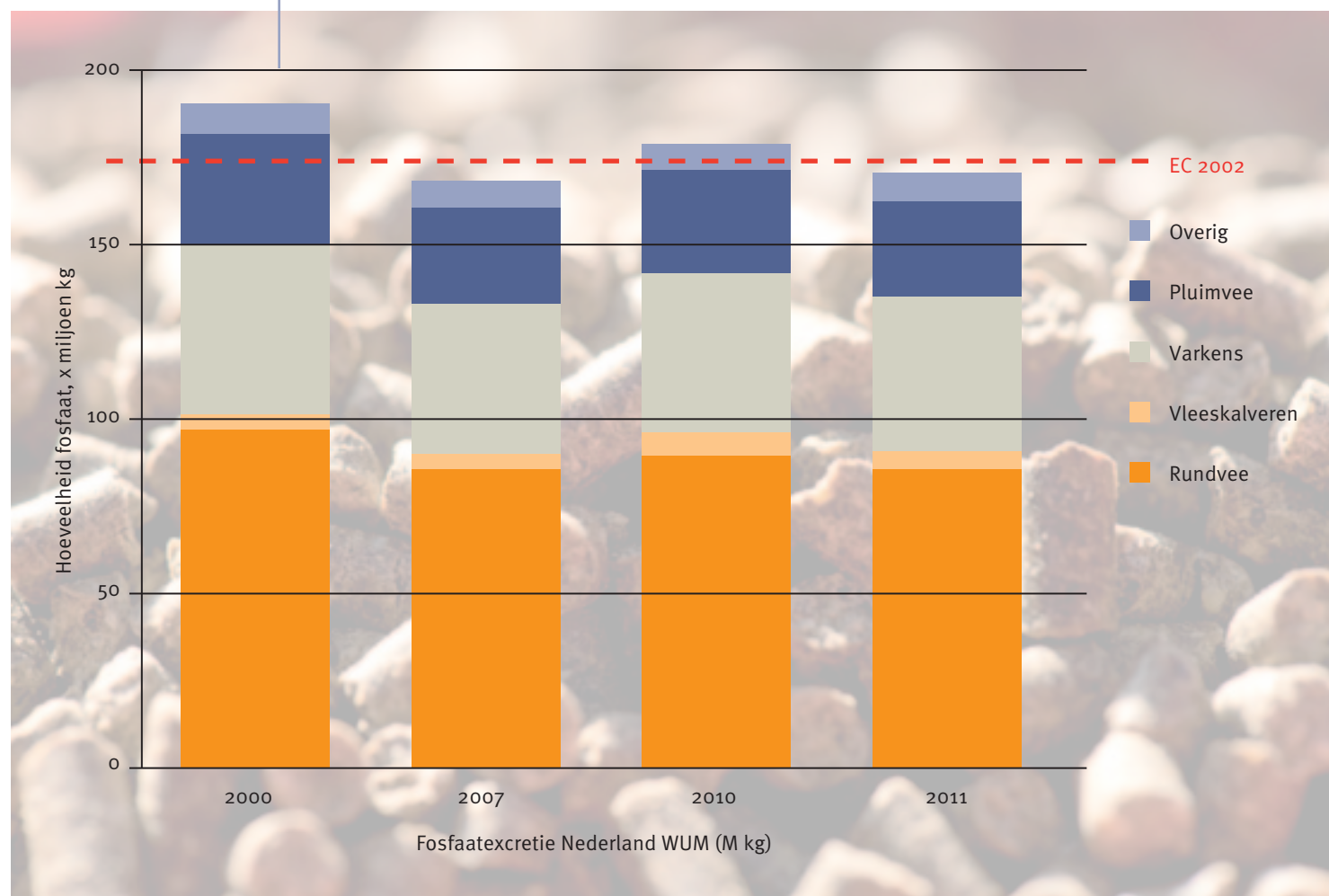
Volgens Van Stralen heeft 'het voerspoor' tot een behoorlijke reductie van fosfaat geleid. Ten opzichte van 2010 gaat het om een reductie van 20 miljoen kilo. Van Stralen denkt dat er in

zijn de bedrijven met een P-overschot en bedrijven met mestverwerkingscapaciteit nog niet aan elkaar gekoppeld. Ook aan reservecapaciteit moet worden gedacht, voor als bijvoorbeeld een grote installatie stilvalt. Groot probleem blijft echter wel dat verwerkte mest nog altijd als mest wordt aangemerkt, waardoor het aantal kilo's niet afneemt. Al jaren wordt eraan getrokken om bewerkte mest het predicaat 'kunstmest' of 'grondstof' mee te geven. Hiervoor moet EU-regelgeving worden aangepast. Van Stralen hoopt dat dit binnen afzienbare tijd gebeurt. Ook gaat een deel van de mest de grens over. Dat is gunstig voor het verlagen van het mestoverschot, maar hier is de exportboekhouding nog een tekortkoming. Als Nederland niet kan bewijzen dat de mest geëxporteerd is, wordt die gezien als 'in Nederland gebleven'.

P-PRODUCTIE

Het 'voerspoor' heeft tot een flinke reductie in fosfaatexcretie geleid.

Figuur: WvS / Foto: Twan Wiermans

ER WORDT AL MEER MEST VERWERKT DAN WIJ DENKEN

Nederland daarnaast nog 10 miljoen kilo extra fosfaat is te plaatsen op landbouwgronden, mits de fosfaatbemesting 'op maat' wordt aangeboden. "Er is nog wel enige extra plaatsingsruimte binnen Nederland."

Verder blijkt dat verlenging van de levensduur van koeien ook een forse reductie in fosfaat geeft. Van Stralen becijfert die op minus 7 procent. Door minder kalveren op te fokken, kan worden bespaard op voer. Hier zal meer aandacht voor moeten komen.

Mestverwerking

In overschotgebieden zal een percentage van het overschot aan mest verplicht moeten worden verwerkt. De hoogte van het percentage is afhankelijk van het regionale overschot. "Mestverwerking is een haalbare opgave", meent Van Stralen. "Er wordt nu al meer mest verwerkt en geëxporteerd, dan we denken. Het betreft dan vooral pluimveemest, 95 procent daarvan blijft niet in Nederland." In theorie beschikt Nederland nu al over voldoende mestverwerkingscapaciteit als je puur naar de overschotkilo's kijkt, zegt Van Stralen. "Maar daarmee zijn we er nog niet", waarschuwt hij. Zo zijn er nog geen eisen gesteld aan de mestverwerking, en het is nog de vraag of alle installaties straks aan de eisen voldoen. Verder

Verder hoopt Van Stralen dat Brussel ermee akkoord gaat om niet alleen een derogatie voor graasdiermest te verlenen, maar ook voor de dunne stikstof fractie uit varkensmest, mineralenconcentraten en kalvergiel. Of Brussel ook voor sommige vormen van bewerkte mest derogatie verleent, moet worden afgewacht. Nederland puzzelt met fosfaat om zo veel mogelijk dieren te kunnen houden. Een andere keuze dan 'puzzelen' is er eigenlijk niet. Het eenvoudige alternatief is een maximaal aantal dieren passend bij het aantal hectares in Nederland. "Dat alternatief willen wij niet", stelt Van Stralen.

Agenda

Omgaan met lastige situaties

Training in het houden van slechtnieuws-gesprekken en het stellen van grenzen in een adviesgesprek.

Datum: 23 april 2013

Tijd: 14.00 - 20.00 uur

Locatie: Vab/Flynth Amersfoort

Kosten: 375 euro (excl. btw)

Meer informatie: www.vabnet.nl

Liquiditeit in de melkveehouderij

Studiebijeenkomst. Op dit moment is geld voor veel melkveehouders een probleem. Hun liquiditeit is in gevaar. Hoe kunnen/moeten adviseurs zich opstellen richting melkveehouders die in de gevarenzone zitten?

Datum: 25 april 2013

Tijd: 15.00 - 20.00 uur

Locatie: omgeving Apeldoorn/Zwolle

Kosten: 180 euro (excl. btw)

Meer informatie: www.vabnet.nl

FLASH! Rendementsverbetering in bedrijfsbegeleiding

Voor een veehouder is de veterinaire een belangrijke adviseur. Maar soms werken de verschillende adviezen van dierenarts en bedrijfsadviseur elkaar tegen. Hoe zorg je voor een optimale samenwerking tussen ondernemer, veterinaire, bedrijfsadviseur en voeradviseur?

Datum: 14 mei 2013

Tijd: 15.30 - 20.00 uur

Locatie: Vab/Flynth Amersfoort

Kosten: 90 euro (excl. btw)

Meer informatie: www.vabnet.nl